

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Δεκεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5754

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 5699

Έγκριση του Κανονισμού Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ» του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
(Αριθμ. απόφασης 453/42/22.11.2018)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθ. 4 του ν.1404/1983 «Δομή και λειτουργία των ΤΕΙ» (ΦΕΚ 173/ τ.Α'/1983).

2. Τις διατάξεις του αριθμ. 102/5.6.2013 π.δ. (ΦΕΚ 136/τ.Α'/2013) «Μετονομασία του Τ.Ε.Ι. Σερρών σε Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας - Συγχώνευση - Κατάργηση Τμημάτων - Συγκρότηση Σχολών του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το αριθμ. 127/2013 π.δ. (ΦΕΚ 190/τ.Α'/2013)» και το άρθρο 13 του ν. 4521/18 (ΦΕΚ 38/τ.Α'/2018).

3. Τις διατάξεις των άρθρων 2, 3 και 4 του ν.3861/2010 (ΦΕΚ 112 /τ.Α'/2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

4. Τις διατάξεις του ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114 /τ.Α'/2017) «Οργάνωση και λειτουργία της Ανώτατης Εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα του άρθ. 13 «Σύγκλητος», του άρθ. 32 «Ίδρυση Π.Μ.Σ.», του άρθ. 45 παρ.1 «Εξουσιοδοτικές διατάξεις» και του άρθ.85 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφ.ΣΤ'».

5. Την αριθμ. 209650/Ζ1/30-11-2017 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 642/4-12-2017) υπουργική απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η εκλογή του Δημητρίου Χασάπη ως Πρύτανη του Ιδρύματος και των Δαυΐδ Κωνσταντίνου, Θεοδωρίδου Σωτηρίου Μυροφόρα Ευαγγελίας, Στρουθόπουλου Χαράλαμπου και Μωυσιάδη Αναστάσιου ως Αντιπρυτάνων του Ιδρύματος, με θητεία από 1-12-2017 έως 30-11-2021.

6. Την αριθμ. πρωτ.2900/25.6.2018 (παρ.viii της αριθμ. 139/16/19-4-2018 απόφασης Συγκλήτου, ΦΕΚ Β'/2793/13-7-2018, ΑΔΑ: 7ΝΤ0469143-ΙΤΨ απόφαση του

Προέδρου της Συγκλήτου του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας με θέμα: «Επανάδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού», του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.

7. Το αριθμ.17/20-09-2018 πρακτικό της Συνέλευσης του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, περί έγκρισης του Κανονισμού Σπουδών του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού».

8. Την αριθμ.438/41/15.11.2018 (2ο θέμα) προηγούμενη απόφαση της Συγκλήτου, με θέμα: Διαδικασία έγκρισης Κανονισμών ΠΜΣ

9. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ» του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τα παρακάτω άρθρα:

Άρθρο 1ο ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

1. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών λειτουργεί σύμφωνα με την υπ' αριθμό 2793/13.07.2018 απόφαση επανάδρυσης (Τεύχος Β' 2793/13.07.2018) και τις διατάξεις του νέου ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114, τεύχος Α') για την «Οργάνωση και λειτουργία της Ανώτατης Εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».

Άρθρο 2ο ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παραγωγή και η μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, λειτουργικών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο της διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και του τουρισμού.

2. Σκοποί του προγράμματος είναι:

(α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές της διοίκησης επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού.

(β) Η παροχή των απαραίτητων υψηλού επιπέδου γνώσεων για την ανάπτυξη εξειδικευμένων επιστημόνων και διοικητικών στελεχών ικανών να στελεχώσουν τις παραγωγικές και διοικητικές λειτουργίες επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού.

(γ) Η προετοιμασία στελεχών με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και αξίες, ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων φιλοξενίας, προκειμένου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.

(δ) Η προετοιμασία εξειδικευμένων στελεχών που γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στους τομείς της διοίκησης επιχειρήσεων στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού και της τεχνολογίας και η καλλιέργεια αναλυτικών, ερμηνευτικών και συνθετικών ικανοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να αναπτύξουν καινοτόμες προσεγγίσεις στην αξιοποίηση των ευκαιριών και την επίλυση προβλημάτων.

3. Η φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον.

Άρθρο 3ο

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΠΟΥ ΑΠΟΝΕΜΟΝΤΑΙ.

1. Το Π.Μ.Σ. απονέμει: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενία και Τουρισμού

2. Οι προϋποθέσεις για την απονομή του παραπάνω Μεταπτυχιακού Τίτλων Ειδίκευσης με τις οργανωτικές λεπτομέρειες, που αφορούν τη χρονική διάρκεια των σπουδών, το περιεχόμενο του Π.Μ.Σ., τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., τις εξετάσεις και τη βαθμολογία των φοιτητών, περιγράφονται αναλυτικά στα άρθρα 8 έως 11 του παρόντος.

Άρθρο 4ο

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

1. Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί με τα διοικητικά όργανα, που προβλέπει ο ν. 4485/2017 για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Τη συνολική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του προγράμματος την έχει η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία: (α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32, (β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε., (γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ., (δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων, (ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ. και (στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τον νόμο.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την αξιολόγηση των φακέλων των

υποψηφίων και για τη σύνταξη του πίνακα κατάταξης των υποψηφίων φοιτητών, για την καθοδήγηση και επίβλεψη των φοιτητών, για τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών, την εσωτερική αξιολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και εισηγείται βελτιώσεις της λειτουργίας του και γενικότερα για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ..

3. Ο Διευθυντής κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στις διατάξεις του ν. 4485/2017 για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. Ο/Η Διευθυντής/ρια του Π.Μ.Σ., ως Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του αντίστοιχου έργου, εκδίδει και υπογράφει τις εντολές πληρωμής των σχετικών δαπανών και συνυπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Επιπλέον, ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του. Ο/Η Διευθυντής/ρια του Π.Μ.Σ. θα πρέπει να είναι διαθέσιμος/η για ενημέρωση, αν ζητηθεί, της Συνέλευσης για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του. Ο/Η Διευθυντής/ρια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στη Συνέλευση για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

4. Το Τμήμα στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει και τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος. Η σχετική ρύθμιση προβλέπεται στην ιδρυτική απόφαση εκάστου Π.Μ.Σ.

Για τη γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. λειτουργεί ιδιαίτερη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στα πλαίσια της Γραμματείας του Τμήματος, που επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων της λειτουργίας του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν το Π.Μ.Σ. εκτός ωρών εργασίας τους στο Ίδρυμα, καθώς και αυτοί στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δύνανται να αμείβονται για τις υπερωριακές υπηρεσίες που παρέχουν

Άρθρο 5ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

1. Ο αριθμός των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. ορίζεται σε είκοσι πέντε (25) φοιτητές. Η τελική επιλογή των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του παρόντος οδηγού και με βάση τη σειρά κατάταξής τους σε πίνακα επιτυχόντων.

2. Επιπλέον ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διδάσκοντα του Π.Μ.Σ. ανέρχεται σε 2. Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα δύο Π.Μ.Σ. του Τμήματος και στο Διατμηματικό Π.Μ.Σ. στο οποίο συμμετέχει το τμήμα σε σχέση με τον κατ' έτος αριθμό των εισακτέων προπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος είναι 0,4 και σε σχέση με τον αριθμό των διδασκόντων του Τμήματος είναι 2 (άρθρο 45 παρ. 1β του ν. 4485/2017).

Άρθρο 6ο ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, το πτυχίο των οποίων έχει αναγνωρισθεί από τον Διαπανεπιστημιακό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

2. Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές, με την προϋπόθεση ότι θα έχουν πάρει το πτυχίο τους ή θα έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους πριν από την έναρξη των μαθημάτων, έστω και αν τους απομένει η ορκωμοσία. Για τους υποψήφιους αυτής της περίπτωσης, η αξιολόγηση της αίτησής τους θα γίνει λαμβάνοντας υπόψη τον τρέχοντα μέσο όρο της αναλυτικής βαθμολογίας που θα υποβάλλουν. Ο υποψήφιος που αξιολογείται με αυτήν την διαδικασία δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει επαναξιολόγηση της αίτησής του αφού καταθέσει την τελική αναλυτική βαθμολογία, εφόσον αυτό γίνει μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 34 (παρ. 2) του ν. 4485/2017, απαραίτητη προϋπόθεση για συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής είναι η πιστοποιημένη (από επίσημους φορείς) επάρκεια γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, όπως προκύπτει από την κατοχή ενός από τα εξής πτυχία: (α) Ελληνικό Πτυχίο Γλωσσομάθειας για την Αγγλική Γλώσσα επιπέδου τουλάχιστον Β2, ή άλλο ισοδύναμο, (α) First Certificate in English (FCE) του Πανεπιστημίου Cambridge. (β) Bulats English Language Test, βαθμολογία 60-74, του Πανεπιστημίου του Cambridge. (γ) International English Language Testing System (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) - The British Council - IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 5,5 έως 6,5 (δ) Business English Certificate - Vantage (BEC Vantage) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) (ε) (ECCE)- Examination for the Certificate of Competency in English του Πανεπιστημίου Michigan. (στ) London Tests of English Level 3 - Upper Intermedi-

ate Communication - του Edexcel ή (ζ) Pearson Test of English General Level 3 Upper - Intermediate Communication - του Edexcel ή (η) Edexcel Level I Certificate in ESOL International (CEF B2) (θ) Certificate in Integrated Skills in English ISE II του Trinity College London. (ι) City and Guilds Level 1 Certificate in ESOL International (reading, writing and listening)-Communicator - και City and Guilds Level 1 Certificate in ESOL International (spoken)-Communicator - (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης) ή (κ) City and Guilds Certificate in International ESOL - Communicator - και City and Guilds Certificate in International Spoken ESOL - Communicator - (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης). (λ) Test of English for International Communication (TOEIC) βαθμολογία από 505 έως 780 του Educational Testing Service/Chauncey, USA. (μ) EDI Level 1 Certificate in ESOL International JETSET Level 5 (CEF B2) ή (ν) Pearson EDI Level 1 Certificate in ESOL International (CEF B2) ή (ξ) Pearson LCCI Level 1 Certificate in ESOL International (CEFR B2). (ο) Pearson LCCI EFB Level 3 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, σε περίπτωση που η μία εκ των ενότητων είναι με βαθμό "Pass"). (π) Pearson LCCI EFB Level 2 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, με βαθμό "Distinction" ή "Credit"). (ρ) OCNW Certificate in ESOL International at Level 1 (Common European Framework equivalent level B2) (μέχρι 31/8/2009). (σ) Ascentis Level 1 Certificate in ESOL International (CEF B2). (τ) ESB Level 1 Certificate in ESOL International All Modes (Council of Europe Level B2). (υ) Michigan State University - Certificate of English Language Competency (MSU - CELC): CEF B2. (φ) Test of Interactive English, B2+ Level (ACELS). (χ) Test of Interactive English, B2 Level (ACELS) ή Test of Interactive English, B2 Level (Gatehouse Awards). (ψ) NOCN Level 1 Certificate in ESOL International (B2). (ω) AIM Awards Level 1 Certificate in ESOL International (B2) (Ενότητες: Listening, Reading, Writing, Speaking). (αα) Michigan English Language Assessment Battery (MELAB) βαθμολογία από 80 έως 90 του Cambridge Michigan Language Assessments. (αβ) Michigan English Test (MET) βαθμολογία από 157 έως 189 του Cambridge Michigan Language Assessments. (αγ) LRN Level 1 Certificate in ESOL International (CEF B2). (αδ) GA Level 1 Certificate in ESOL International - (CEFR: B2). (αε) B2 - Language-Cert Level 1 Certificate in ESOL International (Listening, Reading, Writing) (Communicator B2) και B2 - Language-Cert Level 1 Certificate in ESOL International (Speaking) (Communicator B2) (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης)

4. Πιστοποιητικά άλλα, πλην των ανωτέρω, προκειμένου να αξιολογηθούν για την απόδειξη της γνώσης της αγγλικής γλώσσας πρέπει να συνοδεύονται από: (i) βεβαίωση του φορέα που το εξέδωσε, ότι τόσο ο φορέας όσο και το συγκεκριμένο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (B2) είναι πιστοποιημένα από την αρμόδια προς τούτο εθνική αρχή, ή (ii) βεβαίωση του αρμοδίου Υπουργείου ή της Πρεσβείας της χώρας στην Ελλάδα (σε περίπτωση μη υπάρξεως φορέα πιστοποίησης ή αναγνώρισης), ότι το προσκομιζόμενο πιστοποιητικό είναι αποδεκτό σε δημόσιες υπηρεσίες της οικείας χώρας ως έγκυρο απο-

δεικτικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας σε αντίστοιχο επίπεδο (B2).

5. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του νόμου 4485 (Φ.Ε.Κ. τεύχος Β', 114/14.8.2017), μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45, εφόσον το Π.Μ.Σ. είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο Ίδρυμα.

6. Για την επιλογή των υποψηφίων στο Π.Μ.Σ. συνεκτιμώνται τα ειδικά προσόντα τους, όπως αυτά προκύπτουν από τα δικαιολογητικά που έχουν κατατεθεί μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες με το φάκελο της υποψηφιότητάς τους, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων και αξιολόγησης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών περιγράφεται αναλυτικά στο άρθρο 7, που ακολουθεί.

Άρθρο 7ο ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Το Τμήμα, το αργότερο ως τις 30 Ιουνίου, προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρυσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ.

2. Η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αποφασίζει για το χρόνο δημοσίευσης στο Διαδίκτυο ή/και στον Τύπο, και στα γραφεία της Γραμματείας, σχετικής ανακοίνωσης ή/και προς τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους, που προσδιορίζει: τον αριθμό των θέσεων στο πρόγραμμα, το ύψος των διδάκτρων, τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., τη γενική διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων, όπως επίσης την προθεσμία και τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών.

3. Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε ειδικά έντυπα, που διatίθενται από τη γραμματεία ή/και στο Δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. Μέσα στην προθεσμία, που ανακοινώνεται, οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν την αίτηση με το φάκελο της υποψηφιότητάς τους, στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που θα πρέπει να περιέχονται στον φάκελο υποψηφιότητας κάθε υποψήφιου είναι: αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου / διπλώματος (με την αντίστοιχη αναγνώριση του ΔΟΑ-ΤΑΠ, αν προέρχεται από πανεπιστήμιο του εξωτερικού. Σε περίπτωση που βρίσκεται σε διαδικασία αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ κατατίθεται η αίτηση αναγνώρισης από τον Οργανισμό και η αναγνώριση κατατίθεται κατά τη διάρκεια των σπουδών καθώς Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80)). σ), πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (για όλα τα πτυχία) ή Παράρτημα Διπλώματος, δύο συστατικές επιστολές (κατά προτίμηση από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ), επιστημονικές δημοσιεύσεις ή διακρίσεις (εάν υπάρχουν), αποδεικτικά επαγγελματικών

εμπειρίας (εάν υπάρχουν), αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, αποδεικτικό συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών (εάν υπάρχουν), βεβαίωση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, όπου να αναγράφονται το θέμα, ο βαθμός και οι επιβλέποντες καθηγητές (και εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού), αντίγραφο διπλωματικής εργασίας (έντυπο ή ηλεκτρονικό - εφόσον αφορά θέματα διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού). Όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά πρέπει να είναι πρωτότυπα ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από υπηρεσίες και φορείς, που υπάγονται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014 ή ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα ιδιωτικών ή αλλοδαπών εγγράφων.

4. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ., στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις από υποψηφίους μεταπτυχιακούς φοιτητές, προωθεί το σύνολο των αιτήσεων με το συνοδευτικό υλικό στη Συντονιστική Επιτροπή για την επιλογή των υποψηφίων.

5. Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, γίνεται διαδοχικά σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση είναι προκριματική και αποσκοπεί σε μια πρώτη κατάταξη των υποψηφίων σύμφωνα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων ή συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης (π.χ. Skype) που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό αξιολογικών μορίων στην πρώτη φάση. Με βάση την τελική βαθμολογία, που προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος της βαθμολογίας στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται κατάλογος που περιλαμβάνει τους υποψήφιους, οι οποίοι κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος και γίνεται η τελική επιλογή με βάση τη σειρά επιτυχίας τους.

6. Κατά την πρώτη φάση αξιολόγησης των υποψηφίων, η αρμόδια επιτροπή συντάσσει κατάλογο, στον οποίο κατατάσσονται οι υποψήφιοι ανάλογα με τον αριθμό αξιολογικών μορίων, που συγκέντρωσαν. Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρώτης φάσης με την αντίστοιχη (μέγιστη) βαθμολογία τους σε αριθμό αξιολογικών μορίων, έχουν ως εξής:

	Κριτήρια Αξιολόγησης	Αριθμός μορίων
1	Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοίκησης επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού	20
2	Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης	15
3	Επίδοση σε προπτυχιακές σπουδές άλλης κατεύθυνσης (ή η κατοχή δεύτερου πτυχίου άλλης κατεύθυνσης)	10
4	Πτυχιακή εργασία που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	10
5	Διαθέσιμη επαγγελματική εμπειρία, που είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.	15

6	Επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων, όπως π.χ. μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών ή/και επιστημονικές εργασίες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων	10
7	Κατοχή πτυχίων στην αγγλική γλώσσα ανώτερου επιπέδου από αυτό που συνιστά προϋπόθεση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής ή κατοχή πτυχίου σε άλλη ξένη γλώσσα	5
8	Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	5
9	Συστατικές επιστολές (συνολικά)	10
ΣΥΝΟΛΟ:		100

Ο αριθμός αξιολογικών μορίων του παραπάνω πίνακα αποτελούν το μέγιστο βαθμό, που μπορεί να αποδοθεί, σύμφωνα με τη κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής, σε κάθε περίπτωση κριτηρίου αξιολόγησης. Για το πρώτο και δεύτερο κριτήριο αξιολόγησης, όπου η κατοχή τίτλου σπουδών στη διοίκηση επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού καθώς και σε σπουδές διοικητικής, οικονομικής ή τεχνολογικής κατεύθυνσης, η βαθμολογία θα προκύπτει με βάση το βαθμό του πτυχίου, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου αυτού (για βαθμό πτυχίου άριστα δέκα). Για το τρίτο και τέταρτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από το βαθμό του δεύτερου πτυχίου ή της διπλωματικής εργασίας, σταθμισμένου κατά την κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής με το επίπεδο και τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου με θέματα διοίκησης επιχειρήσεων, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για βαθμό πτυχίου ή διπλωματικής πέντε) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κάθε κριτηρίου. Για το πέμπτο κριτήριο αξιολόγησης, η βαθμολογία θα προκύπτει από τη διάρκεια της επαγγελματικής εμπειρίας, σταθμισμένης κατά την κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής με το επίπεδο (Διευθυντικό ή όχι) και τα καθήκοντα της θέσης, στην κλίμακα από μηδέν μόρια (για μηδενική εμπειρία) μέχρι τον μέγιστο αριθμό των αξιολογικών μορίων του κριτηρίου (και για μέγιστη διάρκεια απασχόλησης τα πέντε έτη). Ο μέγιστος αριθμός των δυνατών μορίων από την πρώτη φάση αξιολόγησης είναι ίσος με 100 και σταθμίζεται με συντελεστή βαρύτητας 70%.

7. Στη δεύτερη φάση προκρίνονται οι υποψήφιοι, που κατέλαβαν τις πρώτες θέσεις σε ποσοστό 150% των εισακτέων στον πίνακα αξιολογικής κατάταξης της πρώτης φάσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προκρίνονται όλοι οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο υποψήφιο.

8. Η Συντονιστική Επιτροπή συντάσσει στη συνέχεια: (α) κατάλογο με τη συνολική επίδοση όλων των υποψηφίων στην πρώτη φάση και (β) κατάλογο προκριθέντων στη δεύτερη φάση, με χρήση του αριθμού πρωτοκόλλου της αίτησης του οποίους προωθεί στην Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Η Συντονιστική Επιτροπή, καθορίζει την ημερομηνία διεξαγωγής των συνεντεύξεων. Ο κατάλογος των προκριθέντων υποψηφίων ανακοινώνεται από την Γραμματεία στο δικτυακό τόπο του Π.Μ.Σ. ή/και του Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας. Οι υποψήφιοι, που δεν προκρί-

θηκαν, μπορούν να δουν τη συνολική επίδοσή τους στο Γραφείο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

9. Η δεύτερη φάση αφορά την προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων, που έχουν προκριθεί από την πρώτη φάση, από την αρμόδια επιτροπή επιλογής. Καθένα από τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής παραλαμβάνει τον κατάλογο των προκριθέντων στη δεύτερη φάση και αξιολογεί κάθε υποψήφιο σε κλίμακα από 0 έως 100 μόρια. Τα κύρια κριτήρια της αξιολόγησης είναι τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του, η ικανότητα επικοινωνίας με σαφήνεια και πειθώ, η ορθή κρίση, η ευρύτητα των γνώσεών τους, η προδιάθεση για σκληρή εργασία και η ομαδικότητα. Ο τελικός βαθμός από την προσωπική συνέντευξη κάθε υποψηφίου προκύπτει ως ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών αξιολογητών. Η βαθμολογία αυτή σταθμίζεται με συντελεστή 30%. Η Συντονιστική Επιτροπή συντάσσει πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την επίδοση κάθε υποψηφίου και επισυνάπτει τα φύλλα αξιολόγησης κάθε αξιολογητή.

10. Από τη σταθμισμένη βαθμολογία στην πρώτη και δεύτερη φάση, καταρτίζεται από την επιτροπή επιλογής ο πίνακας επιτυχόντων, που περιλαμβάνει τους υποψήφιους που κρίνονται κατάλληλοι για την παρακολούθηση του προγράμματος. Η τελική επιλογή γίνεται με βάση τη σειρά επιτυχίας στον πίνακα των επιτυχόντων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην επόμενη παράγραφο 10. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση του τμήματος και ανακοινώνεται μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

11. Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι επιτυχόντες καλούνται να απαντήσουν επίσης γραπτώς εντός 15 ημερών αν αποδέχονται ή όχι την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, αποδεχόμενοι τους όρους λειτουργίας του και καταβάλλοντας την πρώτη δόση των διδάκτρων, στην περίπτωση που έχουν καθοριστεί διδάκτρα. Η μη απάντηση ή η μη καταβολή της πρώτης δόσης των διδάκτρων από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις η Γραμματεία ενημερώνει τους αμέσως επόμενους στη σειρά αξιολόγησης από τον πίνακα επιτυχόντων.

Άρθρο 8ο

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.

1. Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί ως πρόγραμμα πλήρους φοίτησης.

2. Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. διαρκούν τρία εξάμηνα σπουδών στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση διπλωματικής εργασίας. Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα έξι εξάμηνα. Με τη λήξη των έξι εξαμήνων ο φοιτητής διαγράφεται αυτοδίκαια από το μεταπτυχιακό. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όπως σοβαροί ιατρικοί ή οικογενειακοί λόγοι) και έπειτα από ειδική αιτιολόγηση μπορεί να δοθεί από τη Συνέλευση ένα επιπλέον εξάμηνο (πέρα από το 6ο) για την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του φοιτητή.

3. Η χρονική διάρκεια των σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει το προβλεπόμενο διάστημα. Σε περίπτωση οφειλής μαθημάτων ή καθυστέρησης εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας η Συνέλευση μπορεί να χορηγήσει άδεια αναστολής φοίτησης διάρκειας που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

4. Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφή αποφαιίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής και τους περιλαμβάνει στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Λόγοι διαγραφής είναι:

α) Η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή παρακολούθησεις, εξετάσεις και κατάθεση εργασιών),

β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον Κανονισμό,

γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως π.χ. η λογοκλοπή, και

δ) αίτηση του/της ίδιου/ας του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

Άρθρο 9ο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Η φυσιογνωμία του προγράμματος έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις στην έρευνα και την επιστήμη, τις εξελίξεις στην εκπαίδευση διοικητικών στελεχών σε επιχειρήσεις φιλοξενίας και τουρισμού τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ και την ανάγκη προσαρμογής του περιεχομένου και της λειτουργίας του προγράμματος στα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

2. Το Π.Μ.Σ. αποτελείται από τις εξής κατηγορίες μαθημάτων και εργασιών, που περιγράφονται στη συνέχεια με πλαίσιο αναφοράς το πρόγραμμα πλήρους φοίτησης:

(α) Μαθήματα υποχρεωτικά/ κορμού. Είναι συνολικά πέντε (5) μαθήματα, που διαμορφώνουν το υπόβαθρο του προγράμματος ειδίκευσης στη διοίκηση επιχειρήσεων. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.

(β) Μαθήματα κατεύθυνσης/ επιλογής. Είναι τα υπόλοιπα πέντε (5) μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να επιλέξουν πέντε (5) από τα προτεινόμενα μαθήματα επιλογής. Κάθε μάθημα επιλογής ισοδυναμεί με 6 μονάδες ECTS.

(γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία. Εκπονείται από όλους τους φοιτητές υποχρεωτικώς στο τρίτο εξάμηνο σπουδών και ισοδυναμεί με 30 μονάδες ECTS. Κατά την ολοκλήρωση του Β' εξαμήνου των σπουδών οι φοιτητές θα πρέπει να ετοιμάσουν ένα προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, στο οποίο θα πρέπει να προσδιορίζεται το πρόβλημα, που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Ορίζεται ο

επιβλέπων καθηγητής, ο οποίος θα πρέπει να είναι καθηγητής του Π.Μ.Σ και κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Το αντικείμενο της Μ.Δ.Ε. πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο. Ο τρόπος συγγραφής της Μ.Δ.Ε. έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές περιγράφονται στον Οδηγό της Μ.Δ.Ε. Όλες οι μεταπτυχιακές εργασίες θα πρέπει να αποδέχονται τις αρχές Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας και ηθικής της έρευνας.

3. Το Π.Μ.Σ. είναι πλήρους φοίτησης και κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς συνολικά σε δέκα (10) μαθήματα.

4. Ο κάθε φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει μαθήματα που αντιστοιχούν σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ανά εξάμηνο σπουδών.

5. Το αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης έχει ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
κωδ	Τίτλος Μαθήματος	ΥΠ/Ε	ΔΜ
101	Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων	ΥΠ	6
102	Μέθοδοι έρευνας	ΥΠ	6
103	Αρχές Διοίκησης στον Τουρισμό	ΥΠ	6
104	Χρηματοοικονομική Διοίκηση Υπηρεσιών	ΥΠ	6
105	Τουριστικό Μάρκετινγκ	ΥΠ	6
Σύνολο			30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
Προσφέρονται 6-8 μαθήματα, από τα οποία κάθε φοιτητής επιλέγει 5. Για να προσφερθεί κάποιο μάθημα θα πρέπει να το παρακολουθήσουν τουλάχιστον 8 φοιτητές.			
κωδ	Τίτλος Μαθήματος	ΥΠ/Ε	ΔΜ
201	Εξυπηρέτηση πελατών στον τουρισμό	Ε	6
202	Ειδικές Μορφές Τουρισμού	Ε	6
203	Επιχειρηματικότητα και Στρατηγική	Ε	6
204	Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες στην Τουριστική Βιομηχανία	Ε	6
205	Πολιτισμική και διαπολιτισμική διαχείριση στον τουρισμό	Ε	6
206	Διαδίκτυο και Web 2.0 στον Τουρισμό: Εργαλεία Διαδικτυακής Προβολής και Επικοινωνίας	Ε	6
207	Διοίκηση και Μάρκετινγκ Τουριστικών Προορισμών	Ε	6
208	Air transport - tourism development Μάνατζμεντ Αεροπορικών Επιχειρήσεων	Ε	6
209	Διοίκηση Λειτουργιών για Επιχειρήσεις Φιλοξενίας	Ε	6
210	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης στον Τουρισμό	Ε	6
211	Ανάπτυξη και διαχείριση εμπορικού σήματος (Brand development)	Ε	6
212	Ποσοτικές Μέθοδοι και ανάλυση δεδομένων στον Τουρισμό	Ε	6

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
κωδ	Τίτλος Μαθήματος	ΥΠ/Ε	ΔΜ
301	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	ΥΠ	30
	Σύνολο		30

4. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης απονέμεται μετά την επιτυχή συμπλήρωση 90 μονάδων ECTS.

5. Η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., μετά από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., εξετάζει τον Μάιο κάθε έτους τον εκσυγχρονισμό του περιεχομένου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και προτείνει τις αναγκαίες μεταβολές στη Συνέλευση που αποφασίζει για τις αλλαγές του περιεχομένου των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών πριν από την έναρξη κάθε νέου κύκλου του προγράμματος σπουδών.

6. Περιγραφή των μαθημάτων
Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων

Στα πλαίσια του μαθήματος εξειδικεύονται οι έννοιες του στρατηγικού προγραμματισμού των ανθρώπινων πόρων, της ανάλυσης των στοιχείων εργασίας, της διαδικασίας προσέλκυσης και επιλογής υποψηφίων, της εκπαίδευσης και ανάπτυξης του προσωπικού, της αξιολόγησης της απόδοσης των εργαζομένων, της πολιτικής των αμοιβών, της υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας καθώς και οι εργασιακές σχέσεις σε μονάδες φιλοξενίας και τουρισμού

Μέθοδοι Έρευνας

Το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να παρέχει στους σπουδαστές τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να κατανοούν τις ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους έρευνας που απαιτούνται σήμερα από τις επιχειρήσεις και αποτελεί μία ολοκληρωμένη προσέγγιση προς την έρευνα και την παραγωγή πρωτότυπης και αξιόλογης γνώσης προς όφελος μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού. Περιλαμβάνει μια σειρά από στρατηγικές και πρακτικές που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό, τη δημιουργία, τη συλλογή, τη στατιστική επεξεργασία, την αξιολόγηση πληροφοριών και τη διανομή τους με στόχο τη δημιουργία γνώσης, τη βελτιωμένη απόδοση, την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και συνεχή βελτίωση της επιχείρησης ή του οργανισμού.

Αρχές Διοίκησης στον Τουρισμό

Οι τουριστικές υπηρεσίες έχουν σημαντικές ιδιαιτερότητες και ιδιομορφίες οι οποίες επηρεάζουν τη λειτουργία και τη διοίκηση των επιχειρήσεων φιλοξενίας και τουρισμού. Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει τις τεχνικές και μεθόδους μάνατζμεντ (Ηγεσία, Σχεδιασμός, Οργάνωση, Διαμόρφωση επιχειρηματικού σχεδίου, Βέλτιστες Πρακτικές, Βέλτιστες Πρακτικές στην Αειφορία) που πρέπει να υιοθετήσουν οι τουριστικές επιχειρήσεις έτσι ώστε να διαχειριστούν καλύτερα τα ζητήματα που προκύπτουν από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την πολυπλοκότητα της φύσης και της παραγωγής των τουριστικών υπηρεσιών.

Χρηματοοικονομική Διοίκηση Υπηρεσιών

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της χρηματοοικονομικής διοίκησης στα πλαίσια της τουριστικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Μελετά στην ανάλυση οικονομικών καταστάσεων και Ισολογισμών. Χρηματο-

οικονομικοί δείκτες. Χρηματοοικονομική ανάλυση με χρήση αριθμοδεικτών. Ταμειακές ροές. Εστιάζει στην αρχή της σωστής επιλογής Επενδυτικών Σχεδίων και των εννοιών και μεθόδων που αφορούν την Αξιολόγηση τους και τη λήψη ορθών επενδυτικών αποφάσεων, υπό καθεστώς βεβαιότητας και υπό καθεστώς κινδύνου, της εξεύρεσης πόρων, τις πηγές βραχυπρόθεσμης και μακροχρόνιας χρηματοδότησης έτσι ώστε να επιτυγχάνεται το ελάχιστο δυνατό κόστος κεφαλαίου και την καλύτερη δυνατή τοποθέτηση των κεφαλαίων.

Τουριστικό Μάρκετινγκ

Το μάθημα του Μάρκετινγκ αποσκοπεί στην παρουσίαση των αρχών, μεθοδολογιών και διαδικασιών του Μάρκετινγκ στα πλαίσια του σύγχρονου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις φιλοξενίας και τουρισμού. Υιοθετείται μία πλήρης θεώρηση του μάρκετινγκ μέσα από ένα καινοτόμο πλαίσιο παρουσίασης του ως τέχνη και επιστήμη της δημιουργίας αξίας για τους πελάτες τουριστικών επιχειρήσεων. Το μάθημα επιδιώκει να βοηθήσει τους φοιτητές/τις φοιτήτριες να αντιληφθούν το ρόλο και τη χρησιμότητα του Μάρκετινγκ αλλά και να τους εξοπλίσει με τις απαραίτητες γνώσεις για την εφαρμογή του στις σύγχρονες επιχειρήσεις φιλοξενίας και τουρισμού.

Εξυπηρέτηση πελατών στον τουρισμό

Το μάθημα αποσκοπεί στην εκμάθηση Τεχνικών Λεκτικής επικοινωνίας σε πελάτες (έλληνες πελάτες-τουρίστες-ξένους πελάτες-τουρίστες διαφορετικής κουλτούρας), την αποκωδικοποίηση μηνυμάτων γλώσσας σώματος (Τεχνικές Μη Λεκτικής Επικοινωνίας με έλληνες πελάτες-τουρίστες και με ξένους πελάτες-τουρίστες διαφορετικής κουλτούρας) και την ανάπτυξη τεχνικών εξυπηρέτησης πελατών-τουριστών, τεχνικών παρουσίασης και Coaching υπαλλήλων του τουρισμού.

Ειδικές Μορφές Τουρισμού

Στο σύνολό τους οι ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού αποτελούν ένα εξαιρετικά σημαντικό, και ίσως το δυναμικότερο, τμήμα του παγκόσμιου τουρισμού και τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί το σχετικό ενδιαφέρον και στην Ελλάδα. Το μάθημα έχει σκοπό τη μελέτη των εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, τις διαφορετικές προσεγγίσεις στην αειφόρο τουριστική ανάπτυξη καθώς και τις διαφορετικές ηθικές/πολιτικές/ιδεολογικές/διαχειριστικές αρχές πίσω από αυτές. Η απόκτηση γνώσεων στηρίζεται κυρίως στην πρωτοβουλία των φοιτητών/τριών οι οποίοι εκπονούν και παρουσιάζουν θέματα της επιλογής τους.

Επιχειρηματικότητα και Στρατηγική

Στόχος του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων σχετικά με τα μοντέλα, τις έννοιες, τα εργαλεία και τις τεχνικές που απαιτούνται για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων διοίκησης στον τομέα φιλοξενίας και τουρισμού. Το επίκεντρο είναι η ανάπτυξη αναλυτικών δεξιοτήτων στη διαμόρφωση και εφαρμογή στρατηγικών και σχεδίων που καθοδηγούνται από την αγορά για έναν οργανισμό. Μεγάλη βαρύτητα δίνεται στην εξεύρεση και διαχείριση πόρων ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να αναπτύξουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Το μάθημα δίνει επίσης τη δυνατότητα στους φοιτητές να θέσουν σε εφαρμογή τις γνώσεις τους καθώς και να αποκτήσουν νέες στη διάρ-

κεια της ανάπτυξης ενός πραγματικού επιχειρηματικού σχεδίου.

Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες στην Τουριστική Βιομηχανία

Το μάθημα ασχολείται με την ψηφιοποίηση των διαδικασιών και της αλυσίδας αξιών στον τουριστικό τομέ. Εξετάζοντας τις νέες τάσεις της τεχνολογίας, θα αναλυθούν οι επιδράσεις της επανάστασης των ΤΠΕ σε όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις. Θα παρουσιαστούν ο μηχανισμός και οι επί μέρους ρόλοι που υποστηρίζουν διοικητικά και διαχειριστικά τους διάφορους διαδικτυακούς τόπους και εν συνεχεία οι επιλογές περιεχομένου που μπορεί να προσφέρει μια τουριστική επιχείρηση η οργανισμός μέσα από το διαδικτυακό τόπο του. Μελετώνται επίσης τα πιο σημαντικά Μοντέλα Τεχνολογικής Αποδοχής, που χρησιμοποιούνται για τη μέτρησης της τεχνολογικής ετοιμότητας χρηστών, όπως επίσης και των παραγόντων που επιφέρουν αλλαγές στο επίπεδο αυτής.

Πολιτισμική και διαπολιτισμική διαχείριση στον τουρισμό

Το μάθημα επικεντρώνεται στην ανάπτυξη γνώσεων στην πολιτιστική στρατηγική στην τουριστική βιομηχανία, την πολιτιστική δομή που διευκολύνει την επίτευξη των στόχων, και τη διαδικασία της διοίκησης. Παρέχει στους φοιτητές μια γενική κατανόηση του λειτουργικού περιβάλλοντος - μελλοντικές επιδόσεις του οργανισμού, των διαπολιτισμικών πελατών και της διαπολιτισμικής διαχείρισης και του κοινωνικού αντίκτυπου του τουρισμού. Συμβάλει στην έννοια της κατανόησης της Κληρονομιάς στο ανθρωπογενές είτε στο φυσικό περιβάλλον και τη ανάγκης διατήρησης αυτής. Συμβάλει δε στην απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων αναφορικά με την προστασία και ανάδειξη της.

Διαδίκτυο και Web 2.0 στον Τουρισμό: Εργαλεία Διαδικτυακής Προβολής και Επικοινωνίας

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές ένα ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο στην αναδυόμενη γνώση του ηλεκτρονικού τουρισμού, και να βοηθήσει στην κατανόηση των διαφόρων καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ, του διαδικτύου και των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης στον τομέα της φιλοξενίας και του τουρισμού. Επιπλέον, το μάθημα στοχεύει να δώσει μια βαθύτερη κατανόηση της σημασίας των εξελίξεων διαδικτύου και των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης για την αλυσίδα αξίας τουρισμού και της σημασίας του για τους προορισμούς, τις επιχειρήσεις και τους χρήστες. Το μάθημα παρέχει σε βάθος γνώσεις και δεξιότητες στην ανάπτυξη και διαχείριση δικτυακών τόπων και προφίλ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την επικοινωνία και προώθηση των επιχειρήσεων - οργανισμών.

Διοίκηση και Μάρκετινγκ Τουριστικών Προορισμών

Το μάθημα αφορά τις στρατηγικές διαχείρισης και μάρκετινγκ/branding εθνών, πόλεων, νησιών ή άλλων γεωγραφικών ενότητων και προορισμών. Γίνεται αναφορά στη συμμετοχική διαδικασία λήψης αποφάσεων και αστικών παρεμβάσεων, σε χωρικές στρατηγικές, και σε στρατηγικές που έχουν στόχο την ενίσχυση της εικόνας και τη φήμη ενός τόπου με βάση τις αρχές του μάρκετινγκ και του branding. Στο μάθημα δίνει στους φοιτητές ένα ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο και αναπτύσσει γνώ-

σεις και δεξιότητες με μελέτη καλών πρακτικών από τη διεθνή και ελληνική εμπειρία.

Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης στον Τουρισμό

Το μάθημα έχει σκοπό να καταδείξει την σημασία της πληροφορίας στην καθημερινή λειτουργία της τουριστικής επιχείρησης και στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, να παρουσιάσει τις βασικές έννοιες των πληροφοριακών συστημάτων, τις διαφορετικές ταξινομήσεις των πληροφοριακών συστημάτων που προκύπτουν υιοθετώντας διάφορα κριτήρια ταξινόμησης και να περιγράψει και να αναλύσει τα στάδια ανάπτυξης ενός πληροφοριακού συστήματος, το ανθρώπινο δυναμικό που είναι απαραίτητο και εργαλεία που είναι διαθέσιμα για την ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος. Δίνεται έμφαση στα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις φιλοξενίας και τουρισμού και στην απόκτηση πρακτικής εμπειρία με διαφορετικούς τύπους πληροφοριών συστήματα τουρισμού.

Air transport - tourism development (Μάνατζμεντ Αεροπορικών Επιχειρήσεων)

Το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να παρέχει στους φοιτητές τις βασικές έννοιες της παγκόσμιας αεροπορικής βιομηχανίας, των αεροπορικών ναύλων, των αεροπορικών μεταφορών όπως διέπονται από τους διεθνείς κανονισμούς της IATA, της παγκόσμιας αεροπορικής γεωγραφίας, των κανονισμών που διέπουν τις συνθήκες κυκλοφορίας των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο, τα αεροπορικά εισιτήρια και την οργάνωση και λειτουργία των αεροπορικών εταιρειών. Εμφαίνεται δίνεται στη διοίκηση και μάρκετινγκ αεροπορικών εταιριών καθώς και τις τεχνικές πωλήσεων στον αεροπορικό κλάδο.

Διοίκηση Λειτουργιών για Επιχειρήσεις Φιλοξενίας

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν βασικά θέματα, που σχετίζονται με το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο συστημάτων παροχής τουριστικών υπηρεσιών. Στα θέματα του σχεδιασμού περιλαμβάνονται: ο σχεδιασμός υπηρεσιών, ο σχεδιασμός της δυναμικότητας, η μελέτη εργασίας, η επιλογή του τόπου εγκατάστασης και ο χωροταξικός σχεδιασμός. Στα θέματα του προγραμματισμού και ελέγχου περιλαμβάνονται: η πρόβλεψη της ζήτησης, η διαχείριση των αποθεμάτων και ο προγραμματισμός της παραγωγής.

Ανάπτυξη και διαχείριση εμπορικού σήματος (Brand development)

Το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους φοιτητές να αναπτύξουν μια κατανόηση των σημαντικών εννοιών branding και brand management. Εστιάζει στην εικόνα (image), μάρκα (brandname), διαφοροποίηση, ανάλυση προϊόντος, ανάπτυξη νέων προϊόντων. Με την ολοκλήρωση οι φοιτητές θα μπορούν να αξιολογούν και να αναπτύξουν στρατηγικές μάρκετινγκ και τακτικές για τη διεθνή αγορά τουρισμού και φιλοξενίας, προκειμένου να αναπτύξουν, να δημιουργήσουν και να διαχειριστούν επιτυχημένα εμπορικά σήματα τόσο για τουριστικές επιχειρήσεις όσο και για τουριστικούς προορισμούς.

Ποσοτικές Μέθοδοι και ανάλυση δεδομένων στον Τουρισμό

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των βασικότερων ποσοτικών μεθόδων της Επιχειρησιακής

Έρευνας, που χρησιμοποιούνται στη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων διοικητικής πρακτικής με έμφαση στον τουρισμό. Πυρήνας των μεθόδων αυτών είναι η μέθοδος Simplex, για την επίλυση προβλημάτων Γραμμικού Προγραμματισμού. Παρουσιάζονται επίσης και τεχνικές επίλυσης που αναφέρονται σε ειδικές κατηγορίες γραμμικών προβλημάτων. Μελετώνται επίσης Τεχνικές Δικτυωτής Ανάλυσης για το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο καλής υλοποίησης μεγάλων έργων και ποσοτικά μοντέλα της θεωρίας ουρών αναμονής, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της απόδοσης συστημάτων εξυπηρέτησης.

7. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες δύνανται να πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση σε προγράμματα Erasmus+ στα οποία τυχόν συμμετέχει το ίδρυμα.

Άρθρο 10ο

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Η ημερομηνίες έναρξης και η λήξης των μαθημάτων του Π.Μ.Σ., το ωρολόγιο πρόγραμμα, οι ημερομηνίες των εξετάσεων και γενικά όλα τα ζητήματα τα σχετικά με τη διεξαγωγή των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. αποφασίζονται από το Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μετά από εισήγηση της Σ.Ε., με κριτήρια την καλύτερη εξυπηρέτηση των σπουδαστών, τις ανάγκες και τις δυνατότητες του Τμήματος.

2. Η διδασκαλία κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος διαρκεί 13 πλήρεις εβδομάδες, Δύο ακόμη εβδομάδες στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου διατίθενται για τη διαδικασία της γραπτής αξιολόγησης. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί κάποιο μάθημα από υπαιτιότητα του/της διδάσκοντα/διδάσκουσας, πρέπει να αναπληρωθεί από αυτόν/αυτήν την εβδομάδα που ακολουθεί μετά από ολοκλήρωση των μαθημάτων.

3. Η διδασκαλία όλων των μαθημάτων διαρκεί τρεις ώρες ανά εβδομάδα. και μπορεί να περιλαμβάνει χρήση εργαστηρίου Η/Υ, όπου απαιτείται. Πρόσθετη διδασκαλία πρακτικού ή εργαστηριακού μέρους κάποιου μαθήματος είναι δυνατή και εκτός του τυπικού ωρολογίου προγράμματος, σε ειδικές περιπτώσεις μαθημάτων και μετά από συνεννόηση του διδάσκοντος με τους φοιτητές. Στην αρχή κάθε εξαμήνου καταρτίζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα του εξαμήνου και εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Οι ώρες που θα πραγματοποιούνται τα μαθήματα και τα σεμινάρια μπορούν να είναι είτε πρωινές είτε απογευματινές και δύνανται να πραγματοποιηθούν και Σαββατοκύριακα ή αργίες.

4. Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε μάθημα με περισσότερους/-ες του ενός διδάσκοντες/ουσες ορίζεται από την Συνέλευση ένας/μία διδάσκων/ουσα ως υπεύθυνος/η/συντονιστής/τρια του μαθήματος.

5. Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια δηλώνει στη Γραμματεία του Τμήματος τα μαθήματα που επιθυμεί να παρακολουθήσει το αργότερο επτά ημέρες πριν από την έναρξη της περιόδου διδασκαλίας. Η Γραμματεία ετοιμάζει τις σχετικές καταστάσεις πριν από την έναρξη των παραδόσεων και τις θέτει στη διάθεση των διδασκόντων/ των διδασκουσών.

6. Η διδασκαλία και οι εξετάσεις στο Π.Μ.Σ. γίνονται στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα σε περίπτωση πρόσκλησης αλλοδαπού διδάσκοντα. Η βιβλιογραφία και αρθρογραφία θα καλύπτει ελληνικές και διεθνείς πηγές.

7. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι: (α) να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών, υπογράφοντας στο παρουσιολόγιο, (β) να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για το κάθε μάθημα, (γ) να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις, (δ) να καταβάλλουν τα δίδακτρα στις ημερομηνίες, που ορίζονται από τη Γραμματεία του προγράμματος και (ε) να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Η μη τήρηση αδικαιολόγητα των παραπάνω, στα χρονικά όρια του προγράμματος, οδηγεί σε απόφαση της Συνέλευσης για τον αποκλεισμό του φοιτητή από το πρόγραμμα Π.Μ.Σ., έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

8. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να απουσιάσουν από όλες συνολικά τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες ενός μαθήματος αριθμό ωρών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία δέκατα του συνολικού αριθμού ωρών των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του μαθήματος. Σε περίπτωση απουσιών πέρα από το όριο αυτό, ο φοιτητής δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις του μαθήματος. Στην περίπτωση αυτή, η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αποφασίζει για τις κυρώσεις που θα επιβάλει, που μπορεί να έχουν την μορφή υποβολής συμπληρωματικής εργασίας (σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα), υποχρεωτικής επανάληψης της παρακολούθησης του μαθήματος στο επόμενο έτος ή εισήγησης στη συνέλευση για αποκλεισμό του φοιτητή από το Π.Μ.Σ. Η δυνατότητα συμπληρωματικής εργασίας ή αυτή της υποχρεωτικής επανάληψης της παρακολούθησης του μαθήματος το επόμενο έτος παρέχεται για δύο το πολύ μαθήματα συνολικά. Γι' αυτούς που δικαιολογημένα δεν ανταποκρίθηκαν στις απαιτήσεις για λόγους υγείας ή ανωτέρας βίας, η συνέλευση μπορεί να δεχθεί να ενταχθούν στο Π.Μ.Σ. την επόμενη χρονιά, με την υποχρέωση να επανακαταβάλουν τα δίδακτρα φοίτησης. Ο αποκλεισμός φοιτητή από το πρόγραμμα δεν συνεπάγεται επιστροφή δίδακτρων.

9. Σε περίπτωση αντιγραφής στις εξετάσεις ή τις εργασίες των μαθημάτων, ο φοιτητής θεωρείται ότι απέτυχε στο μάθημα και είναι υποχρεωμένος να το παρακολουθήσει ξανά στο επόμενο εξάμηνο, καταβάλλοντας παράλληλα τα δίδακτρα εγγραφής και τα εξέταστρα, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 11 και 18. Σε περίπτωση που ο φοιτητής είναι υπότροπος, τότε διαγράφεται οριστικά από το Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση αντιγραφής στην μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, ο φοιτητής διαγράφεται οριστικά από το Π.Μ.Σ.

10. Κάθε διδάσκων του Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένος: (α) να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος, (β) να ελέγχει αν οι φοιτητές που είναι παρόντες και μόνο αυτοί έχουν υπογράψει στο παρουσιολόγιο, (γ) να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος με τρόπο, που αυτό να είναι έγκυρο και σύμφωνο με τις τρέχουσες εξελίξεις, όπως αυτό προκύπτει από τη χρήση διεθνώς

καθιερωμένων και συγχρόνων, μεταπτυχιακού και όχι προπτυχιακού επιπέδου, συγγραμμάτων και επιστημονικών άρθρων από τη διεθνή βιβλιογραφία, στα πλαίσια της ύλης του μαθήματος, (δ) να φροντίζει για τη συσχέτιση του θεωρητικού μέρους της διδασκαλίας με την υψηλού επιπέδου πρακτική, όπως αυτή εφαρμόζεται σε σύγχρονες επιχειρήσεις. Η προσπάθεια αυτή ενισχύεται με τη χρήση μελέτης περιπτώσεων, με αξιοποίηση προσκεκλημένων ομιλητών αναγνωρισμένων για την πείρα και ειδικές γνώσεις τους ή με συνδυασμό των δύο. Σε καμιά όμως περίπτωση ο διδάσκων δεν επιτρέπεται να υποκαθιστά την ευθύνη για την προετοιμασία των δικών του παραδόσεων με προσκεκλημένους ομιλητές ή εργασίες βιβλιοθήκης, (ε) να τηρεί τουλάχιστον δύο ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος, (στ) να υποβάλλει προς διανομή στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), που θα καλύπτει σ' εβδομαδιαία βάση την ύλη για κάθε ενότητα του μαθήματος, μελέτες περιπτώσεων, και τη σχετική σύγχρονη βιβλιογραφία και αρθρογραφία και (ζ) να σέβεται και τηρεί τις αποφάσεις των οργάνων, καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

11. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζεται από τη Σ.Ε., ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. ως επιβλέπων. Η Σ.Ε. και ο επιβλέπων έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. άλλων πανεπιστημίων και ΤΕΙ μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Άρθρο 11ο ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Σε κάθε μάθημα διενεργούνται γραπτές εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται δύο εξεταστικές περιόδοι, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Για όσους φοιτητές αποτύχουν σε εξετάσεις κάποιου μαθήματος, προβλέπεται μία επαναληπτική εξεταστική περίοδος τον Σεπτέμβριο κάθε έτους.

2. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με συνεκτίμηση του βαθμού της τελικής εξέτασης και του βαθμού σε ερευνητικές ή άλλες εργασίες που τους έχουν ανατεθεί. Ο ακριβής τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών, τα είδη της αξιολόγησης και η βαρύτητα καθενός στον τελικό βαθμό, προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα, που είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει πριν από την έναρξη των μαθημάτων σχετική δήλωση στην Γραμματεία του Π.Μ.Σ. σχετικά με τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Ο διδάσκων είναι υποχρεωμένος επίσης να γνωστοποιεί στους φοιτητές με την έναρξη των μαθημάτων τον ακριβή τρόπο αξιολόγησης της επίδοσής τους και να τους παρέχει διευκρινήσεις.

3. Στις περιπτώσεις φοιτητών με αποδεδειγμένα και χρόνια προβλήματα υγείας, που δεν επιτρέπουν τη συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις, θα παρέχονται κατά

περίπτωση και με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., πρόσθετες ακαδημαϊκές διευκολύνσεις, όπως είναι π.χ. η προφορική εξέταση, η παράταση χρόνου στις εξετάσεις, η επιείκεια στα συντακτικά και ορθογραφικά λάθη, ή άλλες διευκολύνσεις, που θα κριθούν κατά περίπτωση αναγκαίες. Η ακαδημαϊκή διευκόλυνση της προφορικής εξέτασης (αν αυτό αποφασιστεί από τη Συντονιστική Επιτροπή) θα πραγματοποιείται από διμελή επιτροπή, που θα αποτελείται από τον υπεύθυνο του μαθήματος και από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. (ή ένα άλλο μέλος της ομάδας του εκπαιδευτικού προσωπικού του Π.Μ.Σ., που θα ορίζεται από τον Διευθυντή). Η προφορική εξέταση θα ξεκινά με τη γνωστοποίηση των ιδίων θεμάτων ταυτόχρονα (χρονικά) με τη γραπτή εξέταση για τους υπόλοιπους φοιτητές και θα ολοκληρώνεται μετά τη λήξη της γραπτής εξέτασης, με προφορική εξέταση στα ίδια θέματα ενώπιον της διμελούς επιτροπής, στην ίδια ή σε διαφορετική αίθουσα (αν η προφορική εξέταση ξεκινήσει πριν από την ολοκλήρωση της γραπτής εξέτασης).

4. Για όλες τις κατηγορίες, που αφορούν αποδεδειγμένα και χρόνια προβλήματα υγείας, που δεν επιτρέπουν συμμετοχή σε γραπτές εξετάσεις, ο φοιτητής πρέπει να υποβάλλει σχετικό αίτημα παροχής πρόσθετων ακαδημαϊκών διευκολύνσεων στη γραμματεία του Π.Μ.Σ., καταθέτοντας τα απαιτούμενα από το νόμο δικαιολογητικά, πρωτότυπη δηλαδή γνωμάτευση (ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο αυτής) από Δημόσιο Νοσοκομείο, η οποία θα φέρει υπογραφή Διοικητικού Υπαλλήλου και Αριθμό Πρωτοκόλλου. Ειδικότερα για την πάθηση της δυσλεξίας η γνωμάτευση θα φέρει ημερομηνία πιστοποίησης της πάθησης προγενέστερη του έτους εισαγωγής στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 33 του νόμου 4009/11. Φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες (όπως π.χ. δυσλεξία) θα ήταν σκόπιμο επιπλέον να προσκομίσουν, αν υπάρχει, αναλυτικό ιατρικό πιστοποιητικό, στο οποίο εκτός από τη διάγνωση και την αξιολόγηση των γνωστικών ικανοτήτων του φοιτητή, θα αναφέρονται και σχετικές εισηγήσεις για την παροχή ακαδημαϊκών διευκολύνσεων. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει πρόσφατη αξιολόγηση ο φοιτητής είναι σκόπιμο να καταθέσει αντίγραφο διευκολύνσεων, που του δόθηκαν στο παρελθόν. Σε περίπτωση που ο φοιτητής αντιμετωπίζει πρόβλημα υγείας (όπως π.χ. διαβήτης, επιληψία, κ.λπ.) είναι σκόπιμο να καταθέσει όχι μόνο τη διάγνωση αλλά και την περιγραφή των μέτρων και ενεργειών, που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού.

5. Οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν αρχείο με τις επιδόσεις των φοιτητών σε όλες τις εργασίες που αξιολογούνται και να ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με την επίδοσή τους σε αυτές σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη διεξαγωγή των εργασιών ή των λοιπών δραστηριοτήτων.

6. Μετά την διεξαγωγή των γραπτών εξετάσεων, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών μέσα σε διάστημα 15 ημερών από την ημερομηνία της γραπτής εξέτασης. Τα αποτελέσματα προσκομίζονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν τον τελικό βαθμό και ανάλυση του τρόπου που αυτός προέρχεται από τις τελικές εξετάσεις και τις εργασίες.

7. Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από το 0,0 ως το 10,0 ως εξής: (α) 8,5 έως 10,0 'Άριστα', (β) 7,0 έως 8,4 'Λίαν καλώς', (γ) 5,0 έως 6,9 'Καλώς' και (δ) 0,0 έως 4,9 'Κακώς'. Βαθμολογία κάτω του 5 θεωρείται ανεπαρκής και επιβάλλει την επαναπαρακολούθηση του μαθήματος.

8. Αν κάποιος φοιτητής φοίτησης αποτύχει σε μέχρι δύο το πολύ μαθήματα συνολικά στην πρώτη εξεταστική περίοδο στο τέλος του εξαμήνου, έχει δικαίωμα εγγραφής στο επόμενο εξάμηνο και είναι υποχρεωμένος να εξεταστεί στα μαθήματα αυτά στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Απορριπτικός βαθμός σε περισσότερα από δύο μαθήματα στην πρώτη εξεταστική στο τέλος του εξαμήνου ή στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, οδηγεί σε άμεση και αυτόματη διαγραφή του φοιτητή από το Π.Μ.Σ. Απορριπτικός βαθμός σε ένα ή δύο το πολύ μαθήματα κατά την εξεταστική του Σεπτεμβρίου σημαίνει ότι ο φοιτητής έχει δικαίωμα επανάληψης της εξέτασης για μία μόνο ακόμα φορά (στο τέλος του εξαμήνου) καταβάλλοντας ως εξέταστρα (για κάθε μάθημα) ποσό ίσο με 100 €.

9. Δεν επιτρέπεται η επαναληπτική εξέταση, προκειμένου ο φοιτητής να βελτιώσει τη βαθμολογία του. Υπάρχει μόνο μία επαναληπτική εξέταση για το α' και β' εξάμηνο, η οποία διενεργείται τον Σεπτέμβριο. Σε περίπτωση αποτυχίας και στην επαναληπτική περίοδο του Σεπτεμβρίου για το β' εξάμηνο, ο φοιτητής/η φοιτήτρια υποχρεούται να παρακολουθήσει το ίδιο ή άλλο ισοδύναμο μάθημα το επόμενο εξάμηνο. Αν αποτύχει και πάλι, προκειμένου να δηλώσει μαθήματα μετά το γ' εξάμηνο, καταβάλλει εκ' νέου δίδακτρα.

10. Οι φοιτητές, που θεωρούν ότι αδικήθηκαν στη βαθμολόγηση τους σε συγκεκριμένο μάθημα, έπειτα από δύο συνεχείς αποτυχίες, έχουν το δικαίωμα να απευθύνονται σε σχετική Τριμελή Επιτροπή η οποία θα ορίζεται από τη Σ.Ε. κατά περίπτωση για να εξετάσει το θέμα, πριν την αποβολή τους από το πρόγραμμα, για επανεξέτασή τους. Στην παραπάνω Τριμελή Επιτροπή θα συμμετέχει και ο διδάσκων καθηγητής, ο οποίος βαθμολόγησε το μάθημα.

11. Ο τελικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης υπολογίζεται ως ο σταθμικός μέσος όρος του τελικού βαθμού σε κάθε μάθημα και την μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία επί τον αριθμό των διδακτικών μονάδων του μαθήματος και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αντίστοιχα.

Άρθρο 12ο

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ

1. Κατά την 9η - 10η εβδομάδα διδασκαλίας, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν κάθε μάθημα, που διδάσκονται με βάση ερωτηματολόγιο, που συμπληρώνουν. Η αξιολόγηση γίνεται με έντυπα ή ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια και με τη βοήθεια του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος. Στην περίπτωση έντυπων ερωτηματολογίων, αυτά συμπληρώνονται ανωνύμως και σφραγίζονται σε ειδικό φάκελο. Η όλη διαδικασία υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και τα μέλη Ε.Τ.Π. του Τμήματος.

2. Το σχετικό έντυπο καλύπτει το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και τις αρχές και τη φιλοσοφία του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η αξιολόγηση του διδάσκοντα από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται με γενικά κριτήρια, όπως αυτά που περιλαμβάνονται στις οδηγίες της ΑΔΙΠ αναφορικά με τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, την προετοιμασία του, την προθυμία του να απαντά σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, και την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κλπ., και ειδικά κριτήρια, όπως η χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης διεθνώς καθιερωμένης βιβλιογραφίας για αυτό το επίπεδο σπουδών, κλπ.

3. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης παραδίδονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Σ.Ε. και τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. μετά την υποβολή από τους διδάσκοντες των βαθμολογιών σε όλα τα μαθήματα. Η Σ.Ε. συντάσσει έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, την οποία υποβάλλει στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τη Συνέλευση.

4. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά κάθε διδάσκοντα και του παραδίδει αντίγραφο των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης που αφορούν τον ίδιο.

5. Σε περίπτωση σημαντικής υστέρησης του διδάσκοντα σε αρκετά κριτήρια αξιολόγησης της εκπαιδευτικής επίδοσης του, η Σ.Ε. αποφασίζει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, που έχουν διαπιστωθεί. Εάν ο διδάσκων αξιολογείται για δύο συνεχόμενες φορές στο ίδιο μάθημα με βαθμολογία χαμηλότερη του απόλυτου μέσου όρου, ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. μπορεί να αποφασίσει τη στέρωση του δικαιώματος διδασκαλίας για ένα έτος στον διδάσκοντα, έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε.

6. Για τις περιπτώσεις με σοβαρά παράπονα φοιτητών, η Σ.Ε. έχει την υποχρέωση να λάβει ή να εισηγηθεί στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. τα ενδεδειγμένα μέτρα (σύσταση, παρακράτηση μέρους ή ολόκληρης της αποζημίωσης, αφαίρεση του δικαιώματος διδασκαλίας) για τη θεραπεία των προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί. Για τις περιπτώσεις στις οποίες συνεχίζεται η διεξαγωγή μαθήματος με τρόπο που δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος σπουδών, η Σ.Ε. μπορεί να εισηγηθεί στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. την αντικατάσταση του διδάσκοντα, ανεξαρτήτως αν αυτός είναι μέλος Ε.Π. του Τ.Ε.Ι. ή εξωτερικός συνεργάτης.

7. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

8. Εκτός από τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται στο ν. 4009/2011 (Α' 189), εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. κάθε Σχολής, διενεργεί εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.). Με απόφαση

της Κοσμητείας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας συγκροτείται μία Ε.Σ.Ε. για τα Π.Μ.Σ. κάθε Τμήματος και τα μέλη της επιλέγονται από σχετικό Μητρώο αξιολογητών που τηρείται σε κάθε Σχολή. Για την κατάρτιση του Μητρώου κάθε Τμήμα προτείνει, με τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, τρία (3) μέλη από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Λοιπές λεπτομέρειες ως προς την κατάρτιση και επικαιροποίηση του Μητρώου, ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση συγκρότησης της Ε.Σ.Ε. εκδίδεται ύστερα από διαβούλευση με τους Προέδρους των Τμημάτων, αφού προηγουμένως έχει διερευνηθεί η διαθεσιμότητα των υποψηφίων, και αφορά, κατά προτίμηση, σε υποψηφίους/ες ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα υπό αξιολόγηση προγράμματα σπουδών και που έχουν διακριθεί για το ερευνητικό τους έργο. Τα μέλη των Ε.Σ.Ε. στην αρχή της θητείας τους ενημερώνονται για κάθε θέμα που αφορά στα Π.Μ.Σ., τον αριθμό των φοιτητών/τριών, τους κανόνες επιλογής, το λειτουργικό κόστος και τα τέλη φοίτησης. Ειδικότερα, ο απολογισμός της παραγράφου 2 με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της οικείας Ε.Σ.Ε.

9. Ανά πενταετία τα μέλη των Ε.Σ.Ε. επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του Τμήματος για επαρκές χρονικό διάστημα, κατά το οποίο συναντώνται και συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων/ουσών και των φοιτητών/τριών, καθώς και με τους Διευθυντές και τα μέλη των συλλογικών οργάνων των Π.Μ.Σ., προκειμένου να διαμορφώσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης. Η τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιέχει και προτάσεις για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών, υποβάλλεται στην Κοσμητεία, στο Τμήμα και στη Σύγκλητο, προκειμένου να τη συνεκτιμήσει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 32. Στα μέλη των Ε.Σ.Ε. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαραγράφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015. Ο απολογισμός και οι αξιολογήσεις του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο των Ιδρυμάτων και κοινοποιούνται, με ευθύνη της Κοσμητείας, στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνονται δε υπόψη στις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011.

10. Οι Σχολές οφείλουν να καταρτίσουν το Μητρώο αξιολογητών και να συγκροτήσουν την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 44 έως τον Σεπτέμβριο του έτους 2018, άλλως μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ίδρυση κάθε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13ο ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Ο φοιτητής του προγράμματος πλήρους φοίτησης θα πρέπει να ετοιμάσει κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου ένα προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.) και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή. Επιβλέπων καθηγητής για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής

διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι: (α) μέλος ΕΠ του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος ή (β) εξωτερικός συνεργάτης, δάσκων του Π.Μ.Σ., κάτοχος διδακτορικού διπλώματος (σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος οδηγού). Το προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας συμπληρώνεται σε έντυπο που διανέμεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Σε αυτό θα πρέπει να προσδιορίζεται το πρόβλημα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες διενεργούνται ατομικά.

2. Οι προτάσεις για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας εξετάζονται από την ΣΕ. Η αποδοχή της πρότασης για εκπόνηση της εργασίας θα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, τα αναμενόμενα οφέλη και τυχόν στοιχεία πρωτοτυπίας στην προσέγγιση.

3. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εκπονείται μετά το πέρας της διδασκαλίας των μαθημάτων (δεύτερο εξάμηνο σπουδών για τους φοιτητές του προγράμματος) και με την προϋπόθεση ότι ο φοιτητής έχει ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Η ελάχιστη διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής εργασίας είναι έξι μήνες από την αποδοχή της πρότασης για εκπόνηση της εργασίας, ενώ η μέγιστη διάρκεια είναι δώδεκα μήνες.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για φοιτητές που δικαιολογημένα δεν ανταποκρίθηκαν στις απαιτήσεις για σοβαρούς προσωπικούς λόγους ή λόγους υγείας ή ανωτέρας βίας, η ΣΕ μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή, μπορεί να χορηγήσει παράταση της διάρκειας εκπόνησης της μεταπτυχιακής του εργασίας.

5. Σε περίπτωση που φοιτητής ζητήσει αλλαγή θέματος ή αλλαγή επιβλέποντος καθηγητή χωρίς τη σύμφωνη γνώμη αυτού, τότε υποχρεώνεται να καταβάλλει επιπλέον τα δίδακτρα ενός εξαμήνου.

6. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα πρέπει να είναι αντίστοιχης ποιότητας με το επίπεδο σπουδών. Οι προδιαγραφές της αναφέρονται στον οδηγό εκπόνησης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, που εγκρίνεται με απόφαση της Συνέλευσης.

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να συναντάται συχνά με τον επιβλέποντα καθηγητή ώστε να τον ενημερώνει και να τον συμβουλευέται.

7. Η Μ.Δ.Ε. πρέπει να περιέχει αναγνωρίσιμα στοιχεία πρωτοτυπίας και συμβολή στην επιστημονική γνώση. Το κείμενο πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές και τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας, δηλαδή να περιλαμβάνει περιγραφή του θέματος της εργασίας, περιγραφή των πορισμάτων - αποτελεσμάτων της εργασίας, τη μεθοδολογία, επιστημονική τεκμηρίωση, παραδοχές, βιβλιογραφία και άλλα τυχόν αναγκαία υποστηρικτικά ή επεξηγηματικά στοιχεία (αναγκαία σχήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες, εικόνες κ.τ.λ.) και σαφή διατύπωση των συμπερασμάτων.

8. Με την ολοκλήρωση της συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη ΣΕ του Π.Μ.Σ., τριμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία συμ-

μετέχουν ο επιβλέπων καθηγητής και δύο άλλα μέλη ΕΠ ή/και διδάσκοντες του Π.Μ.Σ., οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

9. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία υποστηρίζεται δημόσια ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Ο φοιτητής παρουσιάζει τα κύρια σημεία της εργασίας με τα συμπεράσματα. Στη συνέχεια η εξεταστική επιτροπή αξιολογεί την εργασία σύμφωνα με όσα αναφέρονται στον οδηγό εκπόνησης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, που εγκρίνεται με απόφαση της συνέλευσης. Η αξιολόγηση της Διπλωματικής Εργασίας βασίζεται σε ένα σύνολο κανόνων ποιότητας, που απαιτεί η διοικητική επιστήμη και περιλαμβάνουν την τυχόν πρωτότυπη ή καινοτόμο συνεισφορά της, την τυχόν ύπαρξη δημοσιεύσεων σε έγκυρα διεθνή περιοδικά ή συνέδρια, καθώς και τον χαρακτήρα της εργασίας. Κάθε μέλος αξιολογεί ξεχωριστά και στο τέλος υπολογίζεται ο μέσος όρος βαθμολογίας των τριών μελών. Για την έγκριση της Μ.Δ.Ε. απαιτείται θετική ψήφος τουλάχιστον δύο μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που απουσιάζουν από τη διαδικασία ένα ή περισσότερα μέλη, τότε ορίζεται εντός της επομένης εβδομάδας νέα ημερομηνία υποστήριξης. Κατόπιν της έγκρισης της από την Επιτροπή, κατατίθεται ηλεκτρονικό αντίγραφο στο αποθετήριο του Ιδρύματος. Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης υπάρχει η δυνατότητα επανυποβολής της μετά από δύο μήνες, αφού βελτιώσει την εργασία ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Εξεταστικής Επιτροπής.

10. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μετά τη 2η υποβολή, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει το δικαίωμα, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, να αλλάξει το θέμα και τον/την επιβλέποντα/ουσα. Στην περίπτωση και δεύτερης αποτυχίας ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποκλείεται από τη χορήγηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

11. Περισσότερες λεπτομέρειες για τη διαδικασία ολοκλήρωσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, περιέχονται στο σχετικό οδηγό εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 14ο ΑΠΟΝΟΜΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

1. Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση στα δέκα συνολικά μαθήματα του πρώτου του δεύτερου εξαμήνου, όπως αυτά περιγράφονται παραπάνω, η επιτυχής παρακολούθηση των υποχρεωτικών σεμιναρίων και η συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις, καθώς και η εκπόνηση πρωτότυπης Διπλωματικής Εργασίας υπό την επίβλεψη ενός τουλάχιστον διδάσκοντα.

2. Ο τίτλος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/ι, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Δ/ντη του Π.Μ.Σ. και τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές τους.

3. Στον/Στην απόφοιτο/η του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

4. Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος σε σχέση με το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της υπουργικής απόφασης Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (Β' 1466) και το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα

Άρθρο 15ο ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

1. Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 και για τα επόμενα οκτώ (8) ακαδημαϊκά έτη με τη δομή και τους κανόνες, που περιγράφονται στα άρθρα του παρόντος και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017, που αφορούν σε σπουδές δεύτερου κύκλου, με εξαίρεση τις προϊσχύουσες διατάξεις που εξακολουθούν να ισχύουν μεταβατικά αποκλειστικά και μόνο για την ολοκλήρωση της φοίτησης των φοιτητών που έχουν ήδη εγγραφεί ή εγγράφονται το ακαδημαϊκό έτος 2017-18, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 85 του ν. 4485/2017.

2. Μετά το πέρας της περιόδου αυτής θα αξιολογηθεί η δυνατότητα συνέχισης της λειτουργίας του, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και εφόσον κριθεί αναγκαίο, η δομή του Προγράμματος και οι κανόνες λειτουργίας του θα αναθεωρηθούν με βάση την πρόσθετη εμπειρία, που θα αποκτηθεί και τις επικρατούσες συνθήκες.

Άρθρο 16ο ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων στα Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν:

2. α) Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων άλλων Τμημάτων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας ή σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών.

β) Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος

γ) Ακαδημαϊκοί Υπότροφοι του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων ή διδάσκοντες βάση του π.δ. 407/1980.

Σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τους νόμους 4485 και 4521 όλοι οι διδάσκοντες πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, ποσοστό 60% τουλάχιστον του διδακτικού έργου θα υποστηριχθεί από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011. Το υπόλοιπο (μέχρι το πολύ 40%) ποσοστό του διδακτικού έργου θα ανατεθεί με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας ή σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή σε προσωπικό της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

4. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος δεν επιτρέπεται να αποσολούνται αποκλειστικά στο Π.Μ.Σ.

5. Τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων στο Π.Μ.Σ. είναι η επιστημονική επάρκεια και η συνάφεια της ειδικότητας, της πείρας και του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου με το συγκεκριμένο μάθημα. Το κριτήριο της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας υπερισχύει της ιεραρχικής θέσης.

6. Η Συνέλευση του Τμήματος ή/και η Διεύθυνση του Π.Μ.Σ. δεν είναι υποχρεωμένες να αναθέτουν διδασκαλία σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ούτε τα μέλη Δ.Ε.Π. είναι υποχρεωμένα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στα Π.Μ.Σ., αν καλύπτουν τις υπό του νόμου προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους στα προπτυχιακά προγράμματα του Ιδρύματος.

7. Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Συνέλευση με απόφασή της, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων και του τρόπου εξέτασης του μαθήματος, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες.

8. Ομότιμοι Καθηγητές και Αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, η οποία ορίζει: «Ομότιμοι καθηγητές και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. διδάσκουν στα Π.Μ.Σ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4» και τη διάταξη της παρ. 1κ) του άρθρου 45 του ν. 4485/2017, η οποία αναφέρει ότι ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ. ορίζει μεταξύ άλλων τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής αφυπηρητησάντων μελών Δ.Ε.Π. σε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 36. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 8 του ν. 4009/2011 «Οι συνταξιούχοι καθηγητές που απασχολούνται στα προγράμματα του προηγούμενου εδαφίου αμειβονται μόνο από ίδιους πόρους του ιδρύματος». Σύμφωνα με το άρθρο 69 του ν. 4386/2016 οι ομότιμοι καθηγητές μπορούν να διδάσκουν σε Π.Μ.Σ. χωρίς αμοιβή.

9. Επιπλέον η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους/ες επι-στήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/τριας ή ερευνητή/τριας σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

10. Κάθε διδάσκοντας θα μπορεί να διδάσκει ως τρία μαθήματα στο Π.Μ.Σ., να επιβλέπει ως τέσσερις μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και να είναι σύμβουλος σπουδών ως σε πέντε φοιτητές. Υπέρβαση των παραπάνω αριθμών είναι δυνατή σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις, μετά από σχετική απόφαση της συντονιστικής επιτροπής του Π.Μ.Σ.

11. Η ωριαία αποζημίωση των διδασκόντων για τη διδασκαλία και η αποζημίωση για την επίβλεψη μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών ρυθμίζονται με εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., ανάλογα με το διαθέσιμο ετήσιο προϋπολογισμό του Προγράμματος και τις διατάξεις του σχετικού υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.

Άρθρο 17ο

ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

1. Για την υλοποίηση του Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθεί διαθέσιμος χώρος του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, που διαμορφώθηκε κατάλληλα ώστε να περιέχει μία πλήρως εξοπλισμένη με εποπτικά μέσα αίθουσα διδασκαλίας (χωρητικότητας 50 ατόμων) και μία αίθουσα διοικητικής υποστήριξης του προγράμματος, με το χώρο της γραμματείας, αναγνωστήριο, βιβλιοθήκη και ερευνητικό εξοπλισμό.

2. Το περιεχόμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» προβλέπει τη διδασκαλία έως δεκατριών (13) συνολικά μαθημάτων (υποχρεωτικών και επιλογής) και την επίβλεψη της εκπόνησης των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, ποσοστό 60% τουλάχιστον του διδακτικού έργου θα υποστηριχθεί από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011. Το υπόλοιπο (μέχρι το πολύ 40%) ποσοστό του διδακτικού έργου θα ανατεθεί με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας ή σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή σε προσωπικό της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 18ο

ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΞΟΔΑ

1. Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 37, του νόμου 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου για τις μεταπτυχιακές σπουδές, να προέρχεται από: (α) τον προϋπολογισμό του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, (β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, (γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, (δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα, (ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, (στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας, (ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία. Ενώ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

2. Η διαχείριση των εσόδων του Π.Μ.Σ. θα γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και κατανομούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4, του άρθρου 37 του ν. 4485/2017 περί θεσμικού πλαισίου

για τις μεταπτυχιακές σπουδές, ως εξής: (α) εβδομήντα τοις εκατό (70%) για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανομούνται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους και (β) τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

3. Ανάλογα με το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του Π.Μ.Σ., η Συνέλευση αποφασίζει κάθε χρόνο για την επιβολή ή όχι κατάλληλου τέλους φοίτησης, ώστε να καλύπτονται οι λειτουργικές ανάγκες του Π.Μ.Σ. και να επιτυγχάνονται οι στόχοι του. Η απόφαση για επιβολή ή όχι τέλους φοίτησης και η αναπροσαρμογή του κάθε χρόνο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του ΤΕΙ.

4. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει χρηματοδότηση, οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης. Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των 3.300 ευρώ. Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους και συγκεκριμένα: τα διδάκτρα καταβάλλονται σε δύο δόσεις κάθε εξάμηνο: η πρώτη δόση (ή ποσό που αντιστοιχεί στο 50% των διδάκτρων) καταβάλλεται προκαταβολικά ως προϋπόθεση για την εγγραφή του φοιτητή στο εξάμηνο, ενώ η δεύτερη δόση (ή ποσό που αντιστοιχεί στο υπόλοιπο 50% των διδάκτρων) καταβάλλεται μέσα σε προθεσμία 30 ημερών από την έναρξη των μαθημάτων του αντίστοιχου εξαμήνου. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης η δεύτερη δόση καταβάλλεται μέχρι την έναρξη των μαθημάτων του επόμενου εξαμήνου. Ειδικά για την εγγραφή των φοιτητών στο πρώτο εξάμηνο, οι επιτυχόντες οφείλουν να καταβάλλουν την Α' δόση των διδάκτρων (ή ποσό που αντιστοιχεί στο 50% των διδάκτρων) και να ολοκληρώσουν τη διαδικασία της εγγραφής τους συμπληρώνοντας μία δήλωση αποδοχής της ένταξής τους στο Π.Μ.Σ. και την οριστική επιλογή του προγράμματος πλήρους ή μερικής φοίτησης, που θα παρακολουθήσουν, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 15 ημερών πριν από την έναρξη των μαθημάτων, που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του προγράμματος. Σε περίπτωση, που κάποιος από τους επιτυχόντες αρνηθεί να ολοκληρώσει την εγγραφή του στις παραπάνω προθεσμίες και για οποιονδήποτε λόγο, η θέση του θα καλυφθεί από τους επιλαχόντες κατά σειρά προτεραιότητας της πρώτης φάσης αξιολόγησης ενώ το ποσό που ενδεχομένως προκαταβλήθηκε για την εγγραφή του στο πρόγραμμα δεν επιστρέφεται.

5. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ιδρύματος, ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους, και την προσκόμιση σχετικής απόδειξης στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. Ο φοιτητής παραλαμβάνει απόδειξη εισπραξης. Μη έγκαιρη καταβολή των διδάκτρων οδηγεί σε αποκλεισμό από το πρόγραμμα, εκτός εάν η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αποφασίσει παράταση της προθεσμίας καταβολής των διδάκτρων.

6. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες οφείλουν να έχουν εξοφλήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις πριν να προβούν στην υποστήριξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής τους Εργασίας.

7. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ. των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.

8. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς/ές που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη από τη Συντονική Επιτροπή τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά τον χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

9. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον/την ενδιαφερόμενο/η στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής. Οι φοιτητές που απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης πρέπει να κάνουν υπεύθυνη δήλωση, στην οποία να αναφέρεται ότι δεν λαμβάνουν υποτροφία από άλλο φορέα ή Ίδρυμα. Η παράβαση από τα αρμόδια για την επιλογή των φοιτητών/τριών όργανα των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017 και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει την πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο π.δ. 160/2008 (Α' 220).

10. Τα έσοδα του Π.Μ.Σ. θα διατίθενται με απόφαση της Συνέλευσης για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του προγράμματος όπως γραμματειακή και άλλη υποστήριξη, αμοιβές διδασκόντων, χορήγηση υποτροφιών υπό τη μορφή απαλλαγής από την καταβολή μέρους των διδάκτρων, αγορά έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, εξοπλισμού εργαστηρίων και γραφείων, προμήθεια και συντήρηση εξοπλισμού, αναλώσιμα υλικά, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα μετακινήσεων συνεδρίων και επίβλεψης πρακτικής άσκησης μεταπτυχιακών φοιτητών και διάφορα άλλα έξοδα που θα προκύψουν. Το Π.Μ.Σ. προωθεί την έρευνα καθώς και λοιπές ερευνητικές, εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δραστηριότητες των διδασκόντων και φοιτητών του Π.Μ.Σ. όπως πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ενημερωτικών επισκέψεων, συμμετοχή και μετακινήσεις σε συνέδρια τόσο των φοιτητών όσο και των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, συμμετοχή και μετακινή-

σεις σε επιμορφωτικά συνέδρια/workshop/ σεμινάρια/θερινά σχολεία μελών ΔΕΠ του Τμήματος που προάγουν το επιστημονικό επίπεδο των διδασκόντων του Π.Μ.Σ., δημοσίευση επιστημονικών εργασιών/άρθρων, διοργάνωση και συνδιοργάνωση συνεδρίων/ημερίδων/συμποσίου και επιμορφωτικών προγραμμάτων επιστημονικού περιεχομένου. Η διαχείριση γίνεται από τη συντονιστική επιτροπή του Π.Μ.Σ. Οι μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε

Άρθρο 19ο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ - ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

1. Στην περίπτωση που καθορίζονται δίδακτρα, το Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγεί υποτροφίες σε επιλεγμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Σκοπός των υποτροφιών είναι να επιβραβεύσει και να υποκινήσει τους φοιτητές του προγράμματος για την επίτευξη βελτιωμένων επιδόσεων. Προβλέπονται πλήρεις υποτροφίες, που καλύπτουν το 100% των διδάκτρων και μερικές υποτροφίες, που καλύπτουν το 50% των διδάκτρων.

2. Οι υποτροφίες θα χορηγούνται ανά εξάμηνο με κριτήριο αποκλειστικά και μόνο τις επιδόσεις των φοιτητών στα μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Για τους νέους εισακτέους, δεν προβλέπονται υποτροφίες. Για κάθε επόμενο εξάμηνο δικαιούχοι υποτροφίας θα είναι οι πρώτοι σε επιδόσεις φοιτητές πλήρους ή/και μερικής φοίτησης, που εγγράφονται στο Β' και Γ' εξάμηνο του προγράμματος των σπουδών τους, έχοντας ολοκληρώσει το σύνολο των υποχρεώσεών τους από τα προηγούμενα εξάμηνα σπουδών. Οι υποτροφίες θα ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου, μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων της εξεταστικής περιόδου και ξεχωριστά για τους φοιτητές πλήρους και τους φοιτητές μερικής φοίτησης. Δικαιούχοι των υποτροφιών θα είναι οι πρώτοι της σειράς κατάταξης με τη μεγαλύτερη μέση βαθμολογία στα πέντε μαθήματα του προηγούμενου εξαμήνου τους και - στις περιπτώσεις μερικής υποτροφίας - θα απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής της Β' δόσης των διδάκτρων του εξαμήνου τους.

3. Ο αριθμός των υποτροφιών της κάθε κατηγορίας και ανά εξάμηνο, θα καθορίζεται κάθε φορά από την ΣΕ του Π.Μ.Σ. με εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες του προγράμματος και τον αριθμό των εν δυνάμει υποψηφίων υποτρόφων.

Άρθρο 20ο

ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

1. Ο/Η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία είναι υποχρεωμένος/η να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

2. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για τη διαγραφή του/της.

3. Στις παραπάνω περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας Καθηγητή/τριας, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της.

4. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση το προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 21ο

ΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ Π.Μ.Σ.

1. Το Π.Μ.Σ. έχει δικτυακό τόπο στην ελληνική γλώσσα. Η επίσημος δικτυακός τόπος του Π.Μ.Σ. ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

2. Υπάρχει η δυνατότητα το Π.Μ.Σ. να διατηρεί προφίλ σε δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την προβολή του Π.Μ.Σ και την καλύτερη ενημέρωση των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 22ο

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Υπεύθυνη για τη γραμματειακή / διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. ορίζεται διοικητική υπάλληλος του Τμήματος.

2. Όσα θέματα δεν προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σέρρες, 7 Δεκεμβρίου 2018

Ο Πρόεδρος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΣΑΠΗΣ